

prima instanță: M. Avornic
instanța de apel: L. Popova, A. Doga, Sv. Caitaz

dosarul nr. 2r-921/13

DECIZIE

18 decembrie 2011

mun. Chișinău

Colegiul Civil și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de către Daniliuc Nicolae,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Adașan Zinaida, Luca Ion împotriva lui Tudor Luca, Parascovia Luca, Daniliuc Ecaterina și Daniliuc Nicolae cu privire la declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare, recunoașterea dreptului de proprietate, partajarea imobilului în natură,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2013, prin care cererea de apel depusă de către Daniliuc Nicolae a fost restituită,

c o n s t a t ă

La 13 decembrie 2007 Adașan Zinaida și Luca Ion au depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Tudor Luca, Parascovia Luca, Daniliuc Ecaterina și Daniliuc Nicolae cu privire la declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare, recunoașterea dreptului de proprietate, partajarea imobilului în natură.

În motivarea acțiunii reclamanții au menționat că, casa de locuit din str. Mateevici 61 s. Costești r-l Ialoveni a fost construită în anul 1971 de părinții lor Tudor Luca și Maria Luca, decedată la 22 februarie 1994. În circumstanțele date, imobilul are statut de proprietate comună în devălmășie. După decesul mamei, reclamanții împreună cu Tudor Luca au intrat în posesia și folosința casei de locuit, în care locuiesc și pînă în prezent.

Nu și-au înregistrat însă legal drepturile asupra imobilului, deoarece între succesori nu au apărut careva litigii, pînă la înaintarea în instanța de judecată de către Tudor Luca a acțiunii cu privire la evacuare.

În anul 2011 Primăria s. Costești a eliberat lui Tudor Luca un certificat, ce a servit temei de înregistrare a dreptului acestuia asupra casei de locuit, iar ulterior și asupra

terenului aferent. Or, nu s-a luat în considerație faptul că organul administrației publice locale urma să înregistreze dreptul de proprietate reieșind și din drepturile lui Adașan Zinaida și Luca Ion, care au acceptat succesiunea asupra cotei-părți rămase după decesul lui Maria Luca. Totodată, ilegal a fost înregistrat și dreptul de coproprietar a lui Parascovia Luca asupra imobilului din litigiu, cea de-a doua soție a lui Tudor Luca, în cazul în care casa de locuit a fost ridicată și dată în exploatare pînă la înregistrarea căsătoriei dintre Tudor Luca și Parascovia Luca, iar ultima nici nu are calitatea de succesor legal.

Au mai indicat că, prin hotărîrea irevocabilă a Judecătoriei Ialoveni din 26 decembrie 2006 de respingere a acțiunii lui Tudor Luca cu privire la evacuarea lui Adașan Zinaida și Luca Ion din imobilul litigios, au fost constatate circumstanțele apariției dreptului de proprietate asupra obiectului litigiului, investițiile făcute de succesori.

Cu toate acestea, avînd intenția în continuare de a-i evacua pe reclamanți din casa de locuit din str. Mateevici 61 s. Costești r-l Ialoveni, Tudor Luca a înstrăinat imobilul lui Daniliuc Ecaterina și Daniliuc Nicolae, fiind încheiat în sensul dat contractul de vînzare-cumpărare din 15 noiembrie 2007.

Invocă fictivitatea acestui contract de vînzare-cumpărare, din considerentele că imobilul așa și nu a fost transmis cumpărătorilor, ci a fost încheiat doar în vederea evacuării ulterioare a reclamanților. Totodată Adașan Zinaida, Luca Ion și Luca Tudor nu dispun de un alt spațiu locativ, decît cel din litigiu, astfel nu era rezonabilă înstrăinarea acestuia.

Cer reclamanții anularea contractului de vînzare-cumpărare a imobilului din str. Mateevici 61 s. Costești r-l Ialoveni încheiat între Tudor Luca, Parascovia Luca și Daniliuc Nicolae, Daniliuc Ecaterina la 15 noiembrie 2007, aducerea părților la poziția inițială cu radierea înscrierii dreptului lui Daniliuc Nicolae și Daniliuc Ecaterina asupra imobilului din Registrul bunurilor imobile ale OCT Ialoveni; recunoașterea dreptului de proprietate comună în devălmășie asupra casei de locuit și terenului aferent din str. Mateevici 61 s. Costești r-l Ialoveni a soților Tudor Luca și Luca Maria; radierea dreptului de proprietate asupra casei de locuit și terenului aferent din str. Mateevici 61 s. Costești r-l Ialoveni înscris pe numele lui Tudor Luca la OCT Ialoveni în baza certificatului Primăriei Costești nr. 219 din 01 noiembrie 2001 și a titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren din 21 decembrie 2001 eliberat în temeiul deciziei nr. 10-01 din 01 februarie 1992 înregistrat la organul cadastral la 13 februarie 2002 în partea la $\frac{1}{2}$ cotă-parte ce aparținea lui Maria Luca, ca avere comună în devălmășie; recunoașterea dreptului de proprietate a cîte $\frac{1}{6}$ cotă-parte ideală din imobilul litigios în ordine succesorală după Tudor Luca, Adașan Zinaida și Luca Ion.

Prin hotărîrea Judecătoriei Hîncești din 25 mai 2010 acțiunea a fost admisă integral.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 aprilie 2011 a fost respinsă cererea apelanților Luca Tudor și Luca Parascovia cu privire la exonerarea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel. Nu s-a dat curs cererilor de apel depuse de Daniliuc Nicolae, Daniliuc Ecaterina, Luca Tudor și Luca Parascovia, apelanților fiindu-le stabilit un termen de până la data de 25 mai 2011 pentru achitarea taxei de stat în mărime de câte 800 lei.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2011 cererile de apel au fost restituite apelanților Daniliuc Nicolae, Daniliuc Ecaterina, Luca Tudor și Luca Parascovia, pe motiv că nu au lichidat în termenul stabilit neajunsurile menționate în încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 aprilie 2011 și nu au prezentat dovada de plată a taxei de stat.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 23 noiembrie 2011 recursurile declarate de Nicolae Daniliuc și Ecaterina Daniliuc s-au admis, încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2011 a fost casată, cu restituirea pricinii în Curtea de Apel Chișinău la faza de primire a cererilor de apel.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 mai 2012 s-a dispus restituirea cererilor de apel depuse de Daniliuc Nicolae, Daniliuc Ecaterina, Luca Tudor și Luca Parascovia, pe motiv că nu au achitat taxa de stat nici în termenul ce s-a scurs de la adoptarea deciziei Curții Supreme de Justiție din 23 noiembrie 2011 și până la data de 24 mai 2012 (f.d. 189-191, vol. 2).

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 27 martie 2013 a fost respins recursul declarat de Daniliuc Nicolae și s-a menținut încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 mai 2012.

La 26 aprilie 2013 Daniliuc Nicolae a depus apel repetat împotriva hotărârii Judecătoriei Hîncești din 25 mai 2010, solicitînd admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri, de respingere integrală a pretențiilor Zinaidei Adașan și a lui Ion Luca ca nefondate.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2013 cererea de apel depusă de către Daniliuc Nicolae a fost restituită.

La 05 noiembrie 2013 Nicolae Daniliuc a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2013, cerînd admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel și remiterea pricinii pentru judecarea apelului în fond la Curtea de Apel Chișinău.

Recurentul în motivarea recursului a indicat că instanța de apel la pronunțarea încheierii de restituire a cererilor de apel a încălcat normele de drept procedural, cauza fiind examinată în lipsa lui, dînsul nefiind legal citat.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

La caz se constată că prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2013 cererea de apel depusă de către Daniliuc Nicolae a fost restituită, în temeiul art. 369 al. (1) lit. b) CPC, ca fiind depusă tardiv.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră încheierea contestată legală din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 369 al. (1) lit. b) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Conform prevederilor art. 362 alin. (1,4) CPC (în redacția Legii nr. 244 din 21 iulie 2006, în vigoare la momentul adoptării hotărârii primei instanțe), termenul de declarare a apelului este de 20 de zile de la data comunicării hotărârii motivate, dacă legea organică nu dispune altfel, chiar dacă apelul a fost depus anterior. Termenul de apel curge și în cazul comunicării concomitente a hotărârii și a somației de executare. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

Materialele dosarului atestă că hotărârea primei instanțe fost adoptată și pronunțată public la 25 mai 2010.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe Daniliuc Nicolae, inițial, la data de 02 august 2010 a depus apel, care ulterior a fost restituit în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, neexcluzându-se posibilitatea adresării repetate cu aceeași cerere de apel împotriva aceleiași hotărâri dacă vor lichida neajunsurile.

La data de 26 aprilie 2013, Daniliuc Nicolai, a depus repetat cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe din 25 mai 2010.

Materiale dosarului nu conțin probe spre confirmarea comunicării copiei hotărârii motivate a primei instanțe din 25 mai 2010 către Daniliuc Nicolai, însă, prin faptul că Daniliuc Nicolai inițial a depus apel la 02 august 2010 (f.d.113-114), se confirmă că dânsul cunoștea despre hotărârera primei instanțe. Prin urmare, începând cu data 02 august 2010 Daniliuc Nicolai știa despre redactarea hotărârii motivate a primei instanțe.

Daniliuc Nicolai a depus repetat apel împotriva hotărârii primei instanțe la data de 26 aprilie 2013, adică peste mai mult de 2 ani de la momentul de când cunoștea despre hotărârea motivată a primei instanțe prin se c-a încălcat termenul de declarare al apelului.

La fel, se constată că la depunerea cererii de apel, apelantul Daniliuc Nicolai nu a solicitat repunerea apelului în termenul de atac, motiv pentru care instanța de apel just a dispus restituirea apelului în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) CPC, ca fiind depus în afara termenului legal. Acest fapt impune necesitatea respingerii recursului și menținerii încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2013.

Nu pot fi reținute argumentele recurentului precum că instanța de apel la 15 octombrie 2013 a examinat pricina în lipsa lui, dânsul nefiind legal citat.

Recurentul-apelant Daniliuc Nicolai nu a fost prezent la examinarea pricinii în instanța de apel, din adresa indicată în cererea de apel, rezultând că acesta are domiciliu peste hotarele țării.

Instanța de recurs consideră că era de sarcina apelantului Daniliuc Nicolae de a urmări cu diligență procedura de examinare apelului său, fapt care denotă dispunerea cu rea-credință de drepturile procedurale. În condițiile în care, Daniliuc Nicolai se afla peste hotarele țării, acesta, putea înrola un avocat pentru a-i apăra interesele.

Or, conform art. 61 CPC, părțile sînt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

În astfel de circumstanțe, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră justă restituirea cererii de apel ca fiind depusă tardiv. Acest fapt impune necesitatea respingerii recursului și menținerii încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2013.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de către Daniliuc Nicolae.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2013, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Adașan Zinaida, Luca Ion împotriva lui Tudor Luca, Parascovia Luca, Daniliuc Ecaterina și Daniliuc Nicolae cu privire la declararea nulității contractului de vînzare-cumpărare, recunoașterea dreptului de proprietate, partajarea imobilului în natură.

Decizia este irevocabilă de la momentul emiterii.

Președinte, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru